

POLITYKA SPOŁECZNA – ZAGADNIENIA DO EGZAMINU LICENCJACKIEGO
(dla rozpoczynających kształcenie w r. ak. 2012/2013 i później)

1. Ideologie, doktryny polityczne i ich rola w teorii i praktyce polityki społecznej.
2. Na wybranych przykładach z historii myśli społecznej przedstaw konkurencyjne koncepcje relacji jednostka-społeczeństwo.
3. Za pomocą jakich pojęć opisywane są w socjologii rozwarstwienia społeczne?
4. Jakie są podstawowe motywy zachowań prospołecznych w świetle wybranych koncepcji teoretycznych?
5. Uwarunkowania realizacji polityki społecznej w Polsce (wewnętrzne, zewnętrzne, społeczne, polityczne, ekonomiczne).
6. Modele polityki społecznej w ujęciu teoretycznym. Typologie.
7. Potrzeby społeczne i wskaźniki ich zaspokajania.
8. Wymień i krótko scharakteryzuj style polityki społecznej. Jakie kryteria posłużyły do wyróżnienia tych stylów?
9. Wymień i krótko scharakteryzuj instrumenty polityki społecznej. Które instrumenty – twoim zdaniem – najbardziej pasują do poszczególnych stylów polityki społecznej?
10. Omów najważniejsze kierunki i instrumenty polityki społecznej Unii Europejskiej.
11. Na czym polega wpływ UE na polską politykę społeczną?
12. Wyjaśnij ogólne znaczenie administracji publicznej dla polityki społecznej, uwzględniając co najmniej dwa modele administracji publicznej: weberowski oraz nowego zarządzania publicznego.
13. Na przykładzie badań nad działalnością grup samopomocowych wyjaśnij, czym jest konceptualizacja i operacjonalizacja w procesie empirycznych badań społecznych.
14. Scharakteryzuj schematy badań dynamicznych i pseudodynamicznych. Który z nich może być przydatny w badaniach procesu zmian stosunku członków społeczeństwa do państwa jako gwaranta bezpieczeństwa socjalnego?
15. Co oznacza, że między dwiema cechami w badanej populacji występuje silna dodatnia zależność korelacyjna? Podaj przykład. Czy oznacza to, że między tymi cechami występuje zależność przyczynowo-skutkowa? Wyjaśnij dlaczego.
16. Wymień najważniejsze w Polsce źródła danych o poziomie życia gospodarstw domowych. Scharakteryzuj metody gromadzenia tych danych.
17. Wymień najważniejsze w Polsce źródła danych o sytuacji na rynku pracy. Scharakteryzuj metody gromadzenia tych danych.
18. Przedstaw różnice w założeniach dotyczących funkcjonowania rynku pracy oraz ich konsekwencji dla postrzegania przyczyn bezrobocia w podejściu keynesowskim oraz neoliberalnym. Czy w zależności od przyjętego podejścia zmieniają się rekomendacje dla polityki gospodarczej i społecznej w odniesieniu do problemu bezrobocia?
19. Co to jest polityka rynku pracy – jakie są jej cele, zadania, zakres oraz podmioty i instrumenty oddziaływania?
20. Opisz system publicznych służb zatrudnienia (w Polsce).
21. Jakie są uwarunkowania występowania współcześnie kwestii bezrobocia w Polsce? Diagnoza i ocena skuteczności przeciwdziałania bezrobociu.
22. Bezrobocie młodzieży – uwarunkowania, przyczyny i formy przeciwdziałania.

23. Jakie są cechy charakterystyczne zatrudnienia pracowniczego (na podstawie prawnego stosunku pracy)?
24. Omów różnice między indywidualnym a zbiorowym prawem pracy.
25. Społeczny ustrój pracy – rola państwa i jego instytucji, dialogu społecznego i związków zawodowych w kształtowaniu stosunków pracy w Polsce.
26. Wynagrodzenie minimalne – funkcje i zasady kształtowania wysokości płacy minimalnej w Polsce.
27. Starzenie się populacji; pojęcie, przyczyny i konsekwencje dla polityki społecznej.
28. Jakie są uwarunkowania występowania współcześnie kwestii zdrowia w Polsce? Diagnoza i ocena skuteczności przeciwdziałania niezaspokojenia potrzeb związanych ze zdrowiem.
29. Niepełnosprawność – bariery aktywności i instrumenty aktywizacji.
30. Ubezpieczenie społeczne w systemie zabezpieczenia społecznego.
31. Ubezpieczenie emerytalne (zasady systemu emerytalnego, pojęcie filarowości, zakres podmiotowy, zakres przedmiotowy, rodzaje emerytur w polskim systemie ubezpieczenia społecznego, warunki nabycia prawa do świadczeń, zasady ich wymiaru, kumulacje z innymi świadczeniami oraz dochodami, zapewnienie realnej wartości świadczeń).
32. Ubezpieczenie zdrowotne (zasady, zakres podmiotowy, zakres przedmiotowy, prawo do świadczeń, zasady udzielania świadczeń).
33. Scharakteryzuj dwa znaczenia pojęcia „służby społeczne” – jako specyficznych instytucji (podmiotów) polityki społecznej i jako zbioru osób.
34. Wyjaśnij, czym jest kontrakt socjalny i indywidualny program pomocy (wsparcia). W stosunku do jakich kategorii osób polskie służby społeczne mają obowiązek stosowania indywidualnych programów?
35. Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej. Zadania pomocy społecznej w środowisku lokalnym.
36. Praca socjalna jako świadczenie pomocy społecznej: pojęcie, rodzaje, społeczne funkcje
37. Zasady i główne instrumenty polityki rodzinnej w Polsce i ich ocena.
38. Wpływ polityki rodzinnej na ograniczanie barier formowania rodzin w Polsce na przykładzie wybranych instrumentów.
39. Omów rolę polityki edukacyjnej w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu.
40. Pojęcie i funkcje organizacji trzeciego sektora w polityce społecznej.
41. Przedstaw czynniki i bariery rozwoju lokalnego i regionalnego.
42. Wymień elementy procesu zarządzania i krótko je scharakteryzuj.
43. Dostęp do praw społecznych mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce.
44. Kulturowe, społeczne i polityczne uwarunkowania partycypacji politycznej kobiet.
45. Uwarunkowania skuteczności systemu pomocy ofiarom handlu ludźmi; wymiar globalny, regionalny i krajowy.